

RİSK YÖNETİMİ

Neler Paylaşacağız?

- ❖ Risk Nedir?
- ❖ Risk Yönetimi
- ❖ İç Kontrol Sistemi ve Risk Bileşeni
- ❖ Uygulama Çalışmaları

Riskler; meydana geldikleri takdirde kurumun hedeflerine ulaşılmasını ve faaliyetlerini gerçekleştirmesini olumsuz yönde etkileyebilecek Kurum içinden ya da kurum dışından oluşan durum ya da olaylardır.

RISK?

- ✓ Kurumun hizmet sunmasını engelleyecek veya hizmetin kalitesini düşürecek,
 - ✓ Halkın kuruma olan güvenini sarsabilecek,
 - ✓ Yolsuzluk yapılmasına meydan verecek,
 - ✓ Faaliyetlerin mevzuata aykırı yürütülmesine neden olabilecek
- her türlü olay risk olarak adlandırılabilir.**

RISK YÖNETİMİ

Hedef	Risk	Kontrol	Risk Yönetimi
Kurum neye ulaşmak ister?	Kurumun hedeflerine ulaşmasını neler engeller?	Kurum riskleri sınırlandırmak için neler yapabilir?	Kurum için öncelikli riskler nelerdir? Kurum bu riskleri nasıl yönetir?

İÇ KONTROL SİSTEMİNİN 2. BİLEŞENİ “RİSKLERİN BELİRLENMESİ ve DEĞERLENDİRİLMESİ”

Standart 5- Planlama ve Programlama

**Standart 6- Risklerin Belirlenmesi ve
Değerlendirilmesi**

Kurumlar, faaliyetlerini, amaçlarını, hedeflerini, performans göstergelerini ve bunları gerçekleştirmek için ihtiyaç duydukları kaynakları içeren plan ve programlarını oluşturmalı ve duyurmalı, faaliyetlerinin programlara uygunluğunu sağlamalıdır.

- ➔ **STRATEJİK PLAN** (Eylem Planları ve Faaliyet Programlarına dönüştürülmesi)
- ➔ **PERFORMANS PROGRAMLARI**
- ➔ **PERFORMANS ESASLI BÜTÇE**

STANDART 6- RİSKLERİN BELİRLENMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Kurumlar, sistemli bir şekilde analizler yaparak amaç ve hedeflerinin gerçekleşmesini engelleyebilecek iç ve dış riskleri tanımlayarak değerlendirmeli ve alınacak önlemleri belirlemelidir.

İÇ KONTROL SİSTEMİ “RİSKLERİ KARŞILAMAK İÇİN MAKUL BİR GÜVENCEDİR”!

- ✓ Misyon ne olursa olsun, bunun başarılmasında çok sayıda riskle karşı karşıya kalınır.
- ✓ **Yönetimin görevi**, kurumun misyonunu gerçekleştirme olasılığını maksimize etmek üzere **riskleri belirlemek ve bunlara çözüm bulmaktır.**

Kurum'un hedeflerine ulaşmasını engelleyecek,
önemli riskleri belirleme,

analiz etme, önceliklendirme ve değişen koşulları ve riskleri göğüslemek üzere İç Kontrol Sisteminde değişiklik yapmayı ifade eden ve gerekli **yanıtların verilmesini** belirleyen bir

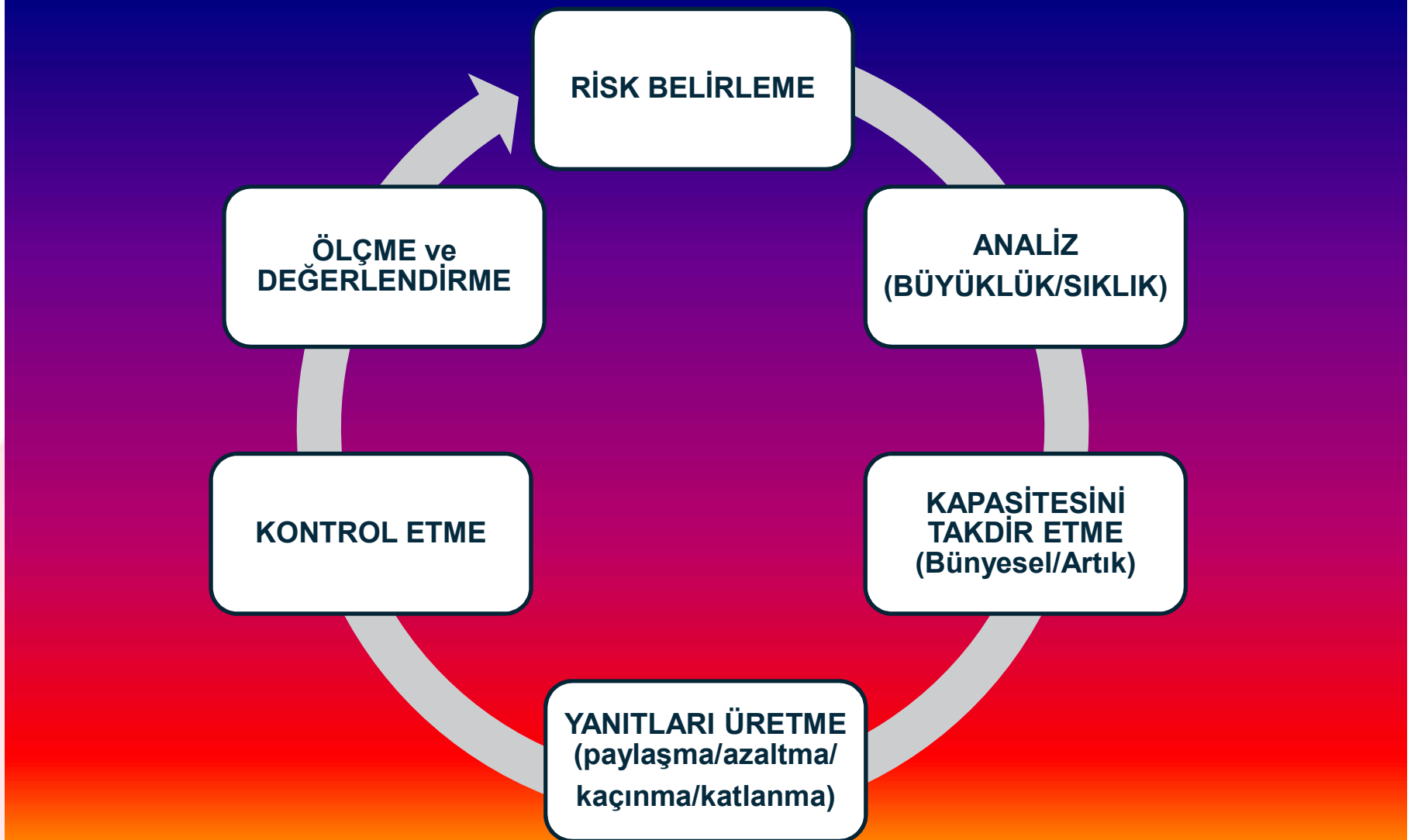
SÜREÇTİR!

HEDEFLERİN BELİRLENMESİ RİSK DEĞERLENDİRMESİNDE ÖN KOŞULDUR

- ⇒ **Yönetim** ise, başarısını ve hedeflere ulaşmasını engelleyecek iç ve dış riskleri belirlemeye, tanımlamaya ve risklerle baş etme becerisine sahip personelle çalışmaya, böylece **riskleri değerlendirmeye ve doğru yönetmeye mecburdur.**
- ⇒ Koşullar sürekli değişmekte olduğundan, **risk değerlendirmesi de yılda en az bir kez** tekrarlanan bir süreç olmalıdır.

RİSK DEĞERLENDİRME ÇEVİRİMİ

Riski Değerlendirirken Dikkate Alınması Gerekenler ...

Hedefle bağlantılı mıdır?

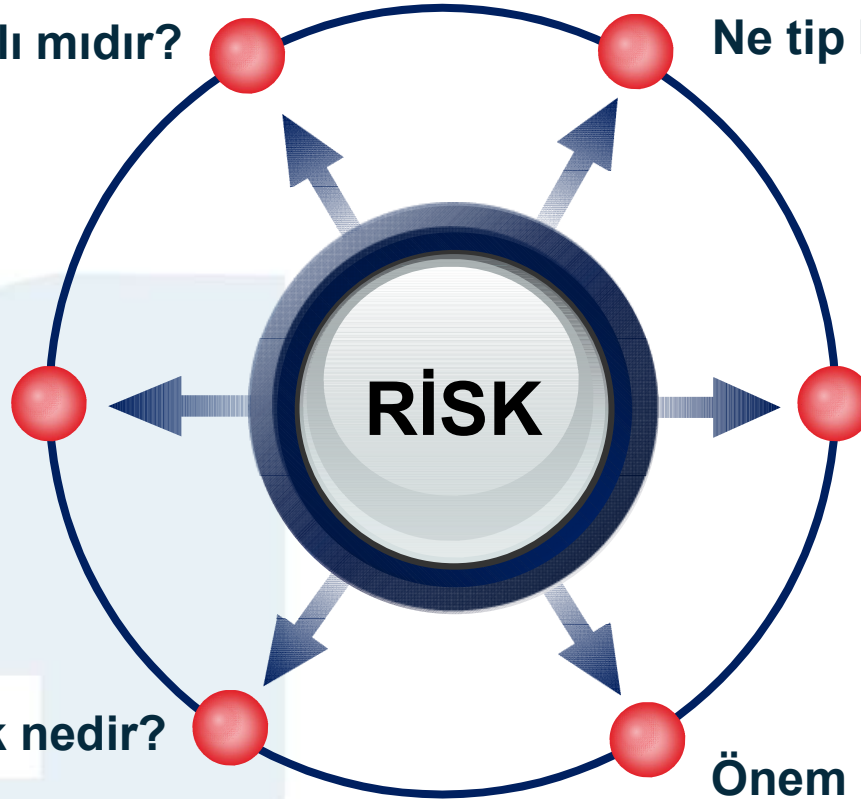
Ne tip bir risktir?

Sonuçları neler olabilir?

Riskin oluşma olasılığı nedir?

Öncelik nedir?

Önem derecesi ya da yaratacağı etki nedir?

BAŞARILI BİR RİSK YÖNETİM SİSTEMİ KURABİLMEK İÇİN;

- 1. Misyonun Belirlenmesi**
- 2. Amaçların Saptanması**
- 3. Fırsatlar ve Tehditlerin Belirlenmesi** (SWOT, OD/PIP)
- 4. İletişim ve Öğrenme** (çift yönlü iletişim kanallarının varlığı)
- 5. Sınırlamalar** (hatalı kararlar, siyasi kararlar, risk ve maliyet dengesizliği, insan faktörü, yöneticilerin iç kontrol sistemini umursamamaları, vb.)
- 6. İç Kontrol Sisteminin bütünleşik bir parçası olduğunun bilinmesi**
- 7. İnsanın Önemi** (kişinin görevleri ile bu görevleri yerine getirme tarzı arasında açık ve doğrudan bir ilişki bulunduğunun iyi anlaşılması)
- 8. Kurumun bütününe uygulanma zorunluluğu**

RİSK YÖNETİM SİSTEMİ **(Uygulama çalışmaları)**

- 1 Riskleri Belirleme,**
- 2 Riskleri Değerlendirme,**
- 3 Risklerin Yönetilmesi,**
- 4 Risklerin Kontrolü**

aşamalarından oluşmaktadır.

1- RİSKLERİN BELİRLENMESİ (1)

➔ *İç/Dış RİSKLERİN kaynaklarının ve olası nedenlerinin BELİRLENMESİ*

- İş Analizi
- Birim/Bölüm Etkenliği Performans Analizi
- Organizasyonel ve Yönetmel Süreçlerde Performans Analizi
- İç Kontrol Güvenilirlik Testi
- Etik Anket
- Çalışan Memnuniyeti Anketi
- İç Müşteri Memnuniyeti Anketi
- Stratejik Plan
- Kurumsal ve Bölüm/Birim SWOT analizleri (varsa)

➔ Temel Risk Listesi hazırlanması

2- RİSKLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ (1)

- ➔ Risk Değerlendirme Metodolojisine göre risk analizlerinin yapılması
 - ❖ Risk Değerlendirme
 - ❖ Risk Derecelendirme Matrisi
 - ❖ Kritik Risk Alanları ve İyileştirme İhtiyacı Değerlendirme
 - ❖ Risk Önem Derecelerine Göre Sıralama

2- RİSKLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ (2)

- ➔ Risklerin Sınıflandırılması (Yönetim ve Operasyonel/ Stratejik/ Bilgi Teknolojileri /İzleme ve Raporlama)
- ➔ Organizasyonun karşılayabileceği riskleri belirleyerek Kurumun Risk Kapasitesinin (İştahı) tespit edilmesi

Risk Kapasitesi = Bünyesel Riskler + Artık Riskler

- ❖ Risk Kapasitesini Takdir Etme

➔ Risklere karşı alınacak Önlemlerin (kontrol faaliyetlerinin ve karşılama yöntemlerinin) Belirlenmesi

❖ Risklere Verilecek Yanıtları /Önlemleri Üretme

(karşılıkları belirleme);

- Riskin transferi (paylaşma)
- Riski kabul etme (tolere etme/katlanma)
- Riski azaltma (iyileştirme)
- Riski bertaraf etme (kaçınma)

❖ Risklere Verilecek Yanıtlarla İlgili Gerçekleşme Alanları

2- RİSKLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ (4)

- ➔ Risk Süreci Profili
- ➔ Sonuçların Kurum Risk Envanteri (Kütüğü)
- ➔ ONAY (riskin kabul edilmesi/ düzeltilmesi)
- ➔ Risk Yönetimi EĞİTİM ihtiyacının belirlenmesi

3- RİSKLERİN YÖNETİLMESİ

- ➔ Çözüm Seçeneklerinin Değerlendirilmesi
- ➔ Risk Eylem (Yönetim) Planının Hazırlanması
(Risklerin ortadan kaldırılması ya da etkisinin azaltılması ve önlemlerin uygulanması için)
- ➔ Önlemlerin UYGULANMASI ve GÖZDEN GEÇİRİLMESİ
- ➔ Süreç sahipleri tarafından EYLEM SONUÇ Raporunun hazırlanması

➔ Artık Risk Değerlendirme

